

به نام خدا

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه پیشگیری از وقوع جرم»

(اعاده شده از شورای نگهبان)

مخبر صحن علنی

مقدمه

لایحه پیشگیری از وقوع جرم که در تاریخ ۱۳۸۷/۴/۱۱ به مجلس شورای اسلامی ارائه شده است با هدف اجرای اصل یکصد و پنجاه و هشتم قانون اساسی مبنی بر پیشگیری از وقوع جرم و اقدام برای اصلاح بزهکاران به عنوان یکی از وظایف قوه قضائیه تدوین شده است. بدون تردید تحقق اصل مذکور مستلزم فراهم ساختن ساختارها و سازوکارهای قانونی و اجرایی و تبیین وظایف نهادهای مسئول در این رابطه می باشد که در این لایحه سعی شده این امور مورد توجه قرار گیرد.

لایحه مزبور با اصلاحاتی در مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۸/۲/۱۵ تصویب و برای تأیید به شورای محترم نگهبان ارسال گردید. با عنایت به ایرادات شورای نگهبان به لایحه مزبور، کمیسیون قضایی و حقوقی در تاریخ ۱۳۸۸/۹/۱۷ گزارش خود مبنی بر اصرار بر مصوبه مجلس شورای اسلامی را ارائه کرده است که تاکنون در صحن علنی مورد بررسی قرار نگرفته است.

ارزیابی کلی لایحه

آثار و تبعات سنگین اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی ناشی از افزایش بزهکاری به ویژه جرائم خشونت بار، موضوع کنترل و پیشگیری از وقوع جرم را به امری حیاتی و ضرورتی غیرقابل انکار مبدل کرده است. تهیه برنامه ها و طرح های جامع در جهت پیشگیری از وقوع جرم و اجرای آنها نیازمند تعامل و همکاری همه جانبه دستگاه ها و سازمان های مختلف تحت مدیریت و نظارت یک نهاد واحد می باشد. لایحه مزبور نیز با پیش بینی نهادی به نام «شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم» و تبیین وظایف و تعیین اعضای آن و همچنین پیش بینی «سازمان پیشگیری از وقوع جرم» درصدد ساماندهی به موضوع پیشگیری از وقوع جرم در سطح ملی و منطقه ای می باشد. از این رو با تصویب این لایحه و اجرای آن می توان به تحقق و اجرای صحیح برنامه های پیشگیری امیدوار بود. شایان ذکر است از سال گذشته معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم در قوه قضائیه تشکیل شده است، لکن پیشبرد اهداف این معاونت بیش از پیش نیازمند جایگاه قانونی و حمایت های قانونگذار است که با تصویب این لایحه تا حدودی انجام می پذیرد.

جمع بندی

با توجه به ایرادات شورای محترم نگهبان و با عنایت به اصرار کمیسیون قضایی و حقوقی بر مصوبه مجلس شورای اسلامی و همچنین اهمیت و ضرورت تصویب این لایحه که بیش از سه سال از ارائه آن به مجلس شورای اسلامی می گذرد، به نظر می رسد موضوع پس از بررسی مجدد توسط شورای نگهبان جهت رفع اختلاف میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان در راستای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی نیازمند ارجاع به مجمع تشخیص مصلحت نظام است.